

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Ministerie van Defensie, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Onderwerp: reactie Internetconsultatie ontwerp-Invoeringsbesluit Omgevingswet

Datum: 19 december 2018

Geachte mevrouw, heer,

Namens de omgevingsdiensten ontvangt u een reactie op de internetconsultatie van het ontwerp-Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Voor de goede orde is gezegd dat de programmaraad asbest van Omgevingsdienst NL (hierna: ODNL) geen bestuurlijke verantwoordelijkheid namens de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regelingen kan en wil nemen, maar vaktechnisch haar reactie u doet toekomen.

ODNL is blij om te zien dat de regels over asbestsanering van bouwwerken in relatie tot het 'leefmilieu' zijn opgenomen in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL), als onderdeel van 'wet- en regelgeving'. De asbestregels zijn samengevoegd en geharmoniseerd.

Wij dringen aan op een helder onderscheid tussen 'arbeidsomstandigheden' en 'leefmilieu' bij bouw- en sloopwerkzaamheden in de gebouwde omgeving waarbij asbest aanwezig is. Immers, een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit gaat verder dan alleen de gezondheid van werknemers.

Arbeidsomstandigheden

Op 28 november 2017 ontving de Tweede Kamer (TK) een brief van de staatssecretaris SZW over de problematiek rondom asbest. Aanleiding is onder andere het nalevingspercentage van asbestbedrijven, dat in 2014 ca. 46% bedroeg. Dit heeft geleid tot vraagtekens bij Kamerleden over het asbest certificatiestelsel.

Wij zijn als ODNL in afwachting van het plenaire Kamerdebat over *'het bericht dat de overheid geen grip krijgt op de asbestbranche'*. Vermoedelijk zal het debat gericht zijn op het domein 'arbeidsomstandigheden'.

Leefmilieu

In 2017 is in het Besluit omgevingsrecht (Bor) een verduidelijking opgenomen waarin wordt benoemd dat de omgevingsdienst het *milieuketentoezicht op asbest als wettelijke taak* heeft en dat deze taak meer omvat dan het toezicht op 'arbeidsomstandigheden' van werknemers van bedrijven die asbest verwijderen.

Sloopmeldingen moeten dan ook door omgevingsdiensten beoordeeld worden. Dit doen steeds meer omgevingsdiensten namens het bevoegd gezag. Daarna volgt het asbesttoezicht door de

omgevingsdiensten. Veel gemeenten zijn momenteel bezig deze taakuitvoering onder te brengen bij de omgevingsdiensten.

Voor het domein 'leefmilieu' doen wij een drietal concrete voorstellen over de wijzigingen in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL). Deze voorstellen staan in de bijlage.

Wij dringen tevens aan op een helder onderscheid binnen het domein 'leefmilieu' tussen de totstandkoming en naleving van 'wet- en regelgeving' (taak van de overheid) en 'kwaliteitsborging' (een private aangelegenheid van opdrachtgevers en opdrachtnemers).

ODNL wil graag betrokken worden bij de totstandkoming van nieuwe wet- en regelgeving rondom asbest. Niet enkel en alleen vanwege haar wettelijke toezichtstaak, maar vanuit onze landelijke expertise rondom asbest.

Hoogachtend,

Namens de programmaraad asbest ODNL,
Ir. L.P. Klaassen portefeuillehouder asbest ODNL

Cc:
Interprovinciaal Overleg (IPO)
Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

BIJLAGE

Nadere regels in omgevingsregeling (H7, art. 7.20 en 7.22)

De risicoklasseindelingen asbest zijn in dit artikel gebaseerd op een 'arbeidsomstandigheden'-perspectief (ofwel het Arbeidsomstandighedenbesluit). Een eigen 'leefmilieu'-perspectief op asbest en koppeling aan de Omgevingsregeling is veel logischer.

Sloop of renovatie van gebouwen van voor 1994 kunnen het leefmilieu bedreigen bij aanwezigheid van asbest. Het professioneel laten verwijderen (7.20) en het laten beoordelen na verwijdering, de zogenaamde eindbeoordeling (7.22), moeten vormgegeven worden vanuit een 'leefmilieu'-perspectief.

Deze artikelen dienen te verwijzen naar de Omgevingsregeling. Op die manier kan de verantwoordelijke minister (lees BZK) invulling geven aan een eigen 'leefmilieu'-perspectief. Hiermee wordt (departementale) versnippering voorkomen.

De omgevingsdiensten willen via de Werkkamer Asbest ODNL betrokken zijn bij de invulling van de Omgevingsregeling om de aan haar toegewezen wettelijke asbest(keten)toezichtstaak goed te kunnen vervullen.

Kwaliteitsverklaringen (H2, art. 2.13 en 2.15)

Art. 2.14 lid 3 spreekt over het bouwproces. Art. 2.15 lid 2 t/m 4 zijn de 'nieuwe' artikelen voor dat bouwproces. Er komt volgens deze artikelen een overeenkomst tussen partijen en BZK inzake het 'erkende stelsel'. Er wordt ook een instelling aangewezen.

Het bouwproces omvat zowel sloop- als (ver-)bouwwerkzaamheden. Asbestinventarisatie en asbestverwijdering maken deel uit van het bouwproces bij gebouwen van voor 1994. Sloop of renovatie van gebouwen van voor 1994 kunnen het leefmilieu bedreigen bij aanwezigheid van asbest. Kwaliteitsverklaringen over onderdelen uit het bouwproces zoals asbest en sloop, dienen vorm gegeven te worden vanuit 'leefmilieu'-perspectief.

De omgevingsdiensten willen via de Werkkamer Asbest ODNL betrokken zijn bij de invulling van dergelijke kwaliteitsverklaringen - vanuit 'leefmilieu'-perspectief - om de aan haar toegewezen wettelijke asbest(keten)toezichtstaak goed te kunnen vervullen.

1. Vergunningsvrije verbouw (H2, art. 2.15d, 2.15e, 2.15f, 2.15g, 2.15h, 2.15i, 2.15j)

Vergunningsvrij en/of bouwbesluittoetsvrij is niet automatisch asbestvrij.

Sloop of renovatie van gebouwen van voor 1994 kunnen het 'leefmilieu' bedreigen bij aanwezigheid van asbest. Vaak kijken bewoners/eigenaren, aannemers en gemeenten wel uitgebreid of iets vergunningsvrij is of niet, maar kan het asbest-risico voor het 'leefmilieu' worden vergeten. In het geval er iets vergunningsvrij mogelijk is, kan toch een sloopmelding nodig blijken.

Met een kleine verwijzing naar artikel 7.9 (asbestinventarisatieplicht) - direct bij het begin van deze artikelen - zullen initiatiefnemers - die druk bezig zijn na te gaan of iets toch vergunningsvrij mag – al aan de voorkant geprikkeld worden om een asbestinventarisatie te laten uitvoeren door een gecertificeerd bureau.